

Xabier Letona

◆ ARGIAKO ZUZENDARIA

DANI BLANCO

Hiltzailea libre dabil

HILTZAILE bat libre dabil Ertzaintzaren baitan 2012ko apirilaren 5az geroztik. Zenbait medioren esanetan (*El Correo*, 2012-10-06), hiltzailea hamar ertzainen talde batean egon liteke edo akaso hiruko talde batean, baina oraingo ez dakite nor den, tiro egin zuenean beste ertzain horiek ere tiroka ari ziren eta. Hiltzaileak egindako tiroaren ondorioz, jaurtitako gomazko pilotak Iñigo Cabacas gaztea buruan jo eta oso larri zauritu zuen, lau egun geroago ospitalean hiltzeraino.

Herrizaingo Sailak azaldukoaren arabera, guztia gertatu zen Athleticen futbol partidu baten ondorengo ospakizunean, Ertzaintza istiluak baretzera joan ei zenean. Lekukoen arabera, bi pertsonen arteko borroka bat izan zen, baina Ertzaintza iritsi zenerako ez zegoen istilurik eta, hala ere, eraso egin zuen. Hamar bat ertzainek egin ei zuten tiro gau horretan, baina hiruk bakarrik onartu dute tiro egin izana. Hori da Cabacas auziaren lehen kapitulua.

BIGARREN kapituluan hiru osagai nagusi daude: euskal gizartearen haserrea, agintarien azalpenak eta ikerketa irekiera. Herritarrek nekez uler zezaketen nola Ertzaintzaren pilotakada batek hil zezakeen Athleticen garaipena ospatzen ari zen 28 urteko gaztea. Ez herritarrek, ez politikariek, ez agintariek... inork ez. Eta dena argitu beharra zegoen, alderdi eta agintari guztien esanetan, kosta ahala kosta.

Bi ikerketa ireki ziren, ohiko judiziala eta Ertzaintzaren barnekoa, baina ez bata ez besteak ez zuten konfiantza askorako tartarik. Kasu hau berau ere gaizki hasi zen. Gertaerak apirilaren 5ean izan baziren, gaztea hil zen 9ra arte, Rodolfo Ares Barne sailbu-

ruak ez zuen azalpen bakarra ere eman, agertu ere ez. Gero bai, baina lehen unean Ertzaintzaren pilotakada zalantzan jartzeko eta gertakizunen (ustezko istiluak, Ertzaintzaren oldarraldia, pilotakada...) ordena ukatzeko. Autopsiak pilotakadaren bertsioa berretsi zuenean bakarrik onartu zuen publikoki bistakoa zena. Gainera, saiatu zen familiari kalte ordaina ordaindu eta gaia bertan behera gera zedin, dena istripu handi eta larri baten gisan gera zedin.

Kontua da Aresen utzi zuela Jaurlaritza, bere ordezkoez ere ez zutela ezer gehiago bideratu eta, gaia epaileen esku dagoela argudiatuta –ikerketa iragarri zenean auzia jadanik bazegoen epaileen esku, ohikoa den gisan –, ez dela barne ikerketaren berri eman. Areago, ez dago batere garbi barne ikerketa serioerik egin den. Familiak adierazi duenez, gainera, ikerketa judiziala ere geldi dago eta haren abokatu Jone Goirizelaiak

Itzela da garaiotan Ertzaintzak istripuarena luzatzea, besterik gabe, urteetan milaka pilota jaurti ondoren, eta orain tresna hori desegokia dela onartzen denean

gogor salatu du fiskaltzaren ekimen eza. Berak bakarrik ez, Arartekoak berak ikerketa egin zuen eta Barne Sailari kritika egin zion informazioa ukatu eta ez laguntzeagatik. Arartekoaren ondorioa honakoa izan zen: “Barne Sailak ez du justifikatu indarkeria eta gomazko piloten erabilera”. Aurrekariak kontua hartuta, beraz, eta kontrakoa erakusten ez den bitartean, bada arrazoirik pentsatzeko ikerketa judiziala ere ez dela oso urruti joango.

HIRUGARREN kapitulura ere iritsi da auzia, istripuarena: hilketa ez, istripua izan zen. Ertzaintzako zuzendari Gervasio Gabirondok duela egun batzuk esan du Ser Irrati katean: “Istripua izan da, inork ez zuelako sortu den kaltea sortzeko asmorik”. Ez omen zaio esaten horri asmorik gabeko homizidioa? Azken 30 urteetan Ertzaintzaren pilotakadak probatu dituzten ehunka –milaka?– pertsonen argi izango dute ez dagoela istripurik, min egiteko borondatea baizik. Eta hori aitortuta, orduan bai, logikoena da pentsatzea mina eragiteko asmoa –pilotakada– ertzainari muturrera joan zitzaioala, nahi gabe Cabacasen heriotzaraino.

Itzela da garaiotan Ertzaintzak istripuarena luzatzea, besterik gabe, urteetan milaka pilota jaurti ondoren, eta orain tresna hori desegokia dela onartzen denean, besteak beste jaurtiketan pilota batere zehatza ez delako. Eta agintarien aldetik esandakoa da material hori ez zela berriz erabiliko, oso kasu larrietan bakarrik. Baina harrez gero askotan erabili izan da, besteak beste tartean izan den greba deialdian, piketeak edo manifestariak sakabanatzeko.

LAUGARREN kapituluak, horregatik guztiagatik, bi azpi-kapitulu beharko lituzke. Bata da ikerketa judiziala bere amaierara iristea, Iñigo Cabacasen hiltzailea nor izan den argitu arte. Bestea da Ertzaintzaren birmoldaketa sakon bati ekitea, batez ere gatazkaren eraginez, azken urte luzeetan izan duen errepresio poliziaren atal hori alboratu eta ahalik eta herritar gehienek zerbiztura izango den polizia izan dadin. ■

